

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Pasteye Vande Calvinisten Ontdeckt Rakende het opnemen vande grontregghelen Der Oude Ketteren

Hazart, Cornelius

Antwerpen, 1670

IV. Deel. Augustinus aenveert neffens het ghevoelen der Kercke het ghetuyghenisse vande HH. Vaders in 't uytlegghen vande Schrifture.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34133

IV. DEEL.

Augustinus aenveert neffens het ghevoelen der Kercke het ghetuygeniffe vande HH. Vaders in 't uytlegghen vande Schrifture.

Der was quefte tuffchen de Pelagianen en Catholijcken, aengaende de erf sonde: Augustinus heeft de faeke teghen hun opghenomen / ende het Catholijck ghevoelen bevestight uyt de HH. Schrijtuere ghelijckse van de HH. Vaders was upghelept ende verclart. Schrijvende dan teghen den Pelagiaen Julianus, fpreekt hy aldus.

Eerst *lib. 2. cap. 1.* *It is het tijdt / Juliane. dat teken uwe liden en laghen om verre finjt: dooz de wyfchicken der Biffchoppen / die de H. Schrifture met groote eere ghehandelt hebben.*

Op de eerste plaetse stelt hy Ambrosius upleggende dese woorden van Paulus: *Wie sal my verlossen van dit sterflich lichaem: daer hy toont dat wy met de erf-sonde besmedt sijn: dan boeght 'er Augustinus hy: soo heeft dit Ambrosius verstaen / als oock Cyprianus, Gregorius, ende andere leeraers van gelycke auctoriteyt.*

Op de tweede plaetse stelt hy den H. Cyprianus beclarende dese plaetse *Prov. 20. v. 9. Wie sal sich roemen dat hy een onbedleekt hert heeft? ende vanden H. Joannes *Ep. 1. cap. 1. v. 8. Indien wy gheene sonde hebben wy verleyden ons selven / ende daer en is gheene waerheyt in ons.**

Op de derde plaetse ghebruyckt hy d'auctoriteyt van den H. Hilarius, uplegghende dese woorden van Christus *Matth. 7. v. 12. Indien ghy quaet sijnde weert goede*

gode ghisten te gheben aen utwe kinders &c.

Ten lesten seyt hy *Cap. 10.* Ick hebbe teghen u
boozgebracht / Heplighe Wisschoppen / doozluch-
tigh in de H. Kercke / wel erbaeren in de H.
bechisten / ey dat ghy dien sout vzeesen die haer
ghe-maect heeft Heplighe Tempels / dese van dese
werke ghebouwt hebben op soo eenen tijt / als nē-
mant kost segghen dat-se d'eene partje of d'andere
bebozseerden / want ghy leden en waert alsdan
nōch in de werelt niet / ende wy hadden toen met
u. noch gheen disput ober dese questie. Sy hebben
gheleert 't ghene sy in de Kercke ghebonden heb-
ben / sy hebben gheleert / 't ghene sy van andere
gheleert hadden / sy hebben aen hunne kinders
gheleert 't ghene sy ontfanghen hadden van hunne
vaders.

Augustinus niet te vreden wesende met de H. Va-
ders te volghen in t'uytlegghen van de Schriftue-
ren / wilt oock hunne eyghen spreken ghevolgt
hebben als overleberinghen om de geloofs stucken
te bevestighen.

Cerst lib. 2. contra Iulian. cap. 9. boozstellende den
Ambrosius, seyt hy tot den Pelagian Julianus: Hoe
nēckigh ghy zyt / ende hoe moerwilligh in de
walinghe van Pelagius booz te staen / ghy wordt
voortang dooz den saligen Ambrosius met soo klae-
re ende ghewichtighe woorzen overtuyghet / dat-
ghy / hy aldien u noch de reden / noch eenighe confi-
derantie vande religie van u booznemen kan af-
keren / klaertlyck roont wat een quaet dat het is
als jeman u soo verre ghekomen is / dat hy lie-
ver heeft te blijven / niet daer hy lust heeft / maer
wilt wederom te keeren van waer hy af-
gedwaelt is: Want dien man Godis Ambrosius,
met wiens wel sprekenheyt wy u praemen / heeft
u boozgesteld / niet het ghene dat dupster was / maer
't ghene van alle de leeraers soo verstaen wiert.

2. Als hy *lib. 1. cap. 3.* verschepden vaders boozghe-
stelt hadde / seyt hy: Ick en wille hier de spreken
van alle de vaders niet boozstellen / maer dese sijn
soo-

foodantghe / dat onfe teghen fprekers moeten bes
fchaemt staen / en fich ren onder gheben / indien f
noch eenighe vzerfe Godts ende fchaemte heb
ben.

3. Sept hy *lib 1. cap. 4.* Gaet nu heuen Juliane, ende
hout u als of ghe ufer en wist wat soo vele endt soo
groote leeraers segghen vande erfsonde / die dooz
hun heyligh leben / ende dooz het overfrijden der
dwalinghen van huane tijden / op 't heerlijckste dat
dese werlt gheschepden sijn / zet ghy lieden te boos
schijn quaemt.

4. Sept hy *lib 2. sub finem vande H. Vaders*: Dooz
foodantghe planters / beproebers / bouwers / her
ders / ende boester heeren is de h. kercke ghegroept
nae de tijden vande Apostelen.

V. DEEL.

Wat de Manichéen, ende met hun de
Calviniften, op dit voorgaende
argument van Augusti
nus, antwoordden.

DE Manichéen sepden / ghelijck Augustinus ghe
rugghet *lib 1. de actis cum felice cap 6.* Alle mensch
is leughenachtigh / Godt alleen is waerachtigh / de
Schrifuren Godts spreken.

Dat is / ghelijck onfe Calviniften nu oock ghedue
righlck roepen: De H. Vaders zijn menschen ge
weest / sy kosten dwaelen.

Diet te min Augustinus blyft hy het zijne / ende
segghet *lib. 2. cap. 7.* teghen den Pelagiaen Julianus: Ver
dien ghy nu niet dat soo vele heylighen dit gheleert
hebben / 't ghene wy ter tijdt oock leeren / laet utwe
dwalinghe vaeren / leght utwe stontigheyt af die
bol van sacrilegie is / ghy zijt overtugghet op alle
kanten /